

Høring – krav til røkting av line ved fiske etter torsk, hyse og sei

1. Innledning

Forskrift om gjennomføring av høsting av viltlevende marine ressurser (høstingsforskriften) ble vedtatt av Nærings- og fiskeridepartementet 23. desember 2021. Forskriften, som bl.a. avløste den tidligere utøvelsesforskriften, er et resultat av forslag som ble drøftet og foreslått av en arbeidsgruppe hvor hovedformålet var å forenkle og harmonisere regelverket knyttet til utøvelsen av fisket. I arbeidet deltok representanter fra næring, forskning, forvaltning og kontrollmyndigheter. Arbeidsgruppens rapport ble sendt på høring vinteren 2019. Høsten 2020 besluttet Nærings- og fiskeridepartementet at det skulle gjennomføres en ny høring med utgangspunkt i det første høringsbrevet, med en justering og utdypning av enkelte deler av regelverksforslagene. Denne høringen ble gjennomført vinteren/våren 2021.

De fleste reglene i utøvelsesforskriften ble videreført, men det ble også vedtatt en del endringer. Endringene innebærer både realitetsendringer av bestemmelser og redaksjonelle endringer og presiseringer med sikte på å gjøre regelverket klarere og enklere. I tillegg ble en rekke bestemmelser som det av ulike årsaker ikke lenger var ansett å være behov for, opphevet. Det ble bl.a. gjort enkelte endringer i reglene om røkting av redskap, se nedenfor.

2. Gjeldende krav til røkting av redskap

Gjeldende krav til røkting av redskap fremgår av høstingsforskriften § 18, som lyder:

§ 18 Krav til røkting av redskap

Garn, liner, teiner og ruser skal røktes slik at det unngås skade og tap av fangst. Redskapene skal røktes minst en gang pr. uke med mindre annet er bestemt.

Garn og liner som brukes til fiske etter torsk, hyse og sei skal røktes daglig. Liner som brukes til høsting av torsk, hyse og sei skal røktes minst hver andre dag.

Garn og liner som brukes til fiske etter blåkveite, hvitlange, og brosme skal røktes minst hver andre dag.

Garn og liner som brukes til fiske etter breiflabb og kveite skal røktes minst hver tredje dag.

Teiner som brukes til fangst av snøkrabbe skal røktes minst én gang hver tredje uke. Det enkelte fartøy må røkte sine egne teiner. Det er ikke tillatt å røkte teiner som er satt av eller som tilhører andre fartøy. Fiskeridirektoratet kan dispensere fra kravet om at fartøyene må røkte sine egne teiner dersom det oppstår motorhavari eller andre uforutsette hendelser.

Samleteiner til lagring av kongekrabbe skal røktes minst hver andre dag

Denne bestemmelsen erstattet utøvelsesforskriften § 28 og er i stor grad en videreføring av de tidligere reglene.

Kravene til røkting av redskap er gitt med hjemmel i havressursloven § 16 hvoretter all høsting og annen utnyttning av viltlevende marine ressurser skal skje så skånsomt som mulig. Røktingskravet er begrunnet i hensynet til dyrevelferd, ønske om å unngå unødvendig skade på ressursene og tap av fangst, ønske om å redusere forsøpling i havet, samt kvalitetshensyn.

Tidligere var det krav om at garn, ruser og teiner for enkelte arter skulle røktes med bestemte mellomrom. Med virkning fra 1. juni 2020 ble det i tillegg innført et generelt krav om ukentlig røkting av alle garn, liner og teiner.

Ved fastsettelsen av høstingsforskriften ble reglene i utøvelsesforskriften § 28 som innebar en strengere røktingsplikt i garnfiske etter enkelte arter videreført. Av de hensynene som nevnt ovenfor ble disse strengere røktingskravene utvidet til også å omfatte line. Når det gjelder torsk, hyse og sei er kravet at garn som før skal røktes daglig, og line skal røktes minst hver andre dag.

3. Forslag til endringer

Norges Fiskarlag og Norges Kystfiskarlag har pekt på behov for å nyansere røktingskravene når det gjelder fiske med line etter torsk, hyse og sei. Begge organisasjonene har vist til at det nye kravet ikke er tilpasset fiske med flyteline, og at det er nødvendig å skille mellom flyteline og bunnsatt line. Begrunnelsen som anføres er hensynet til fangsteffektivitet og lønnsomhet. Videre uttaler Norges Kystfiskarlag at fisken på flyteline ikke blir utsatt for bunndyr, slik at den normalt vil være levende også etter en uke. Norges Kystfiskarlag har på denne bakgrunn foreslått at fiske med flyteline inkluderes i den generelle røktingsplikten i første ledd, det vil si krav om røkting minst en gang pr. uke. Dersom det likevel er ønskelig å sette et kortere røktingsintervall, foreslås 5 dager. Norges Fiskarlag har foreslått at røktingsplikten for flyteline settes til 3

dager. Et slikt røktingskrav vil etter Fiskarlagets oppfatning ivareta de kvalitetsmessige aspektene.

Fiskeridirektoratet er enig i at det kan være behov for ulike røktingskrav for henholdsvis bunnline og flyteline ved fiske etter torsk, hyse og sei.

Ved vurderingen av hva som vil være et hensiktsmessig røktingsintervall, må hensynet til fangsteffektivitet og lønnsomhet vurderes opp mot flere andre hensyn.

Fiskevelferd er et element som får stadig større fokus, både med hensyn til hvordan fisken fanges, eventuell lidelse i fangstprosessen og hvordan den avlives. Ved flyteline vil fangsten være mindre utsatt for predatorer, men slik «levendelagring» av krokfanget fisk over lengre tid enn høyst nødvendig, er etter Fiskeridirektoratets oppfatning vanskelig å forene med hensynet til at fisket skal foregå på en skånsom måte og uten å utsette fisken for unødvendige påkjenninger. For å oppnå en fornuftig balanse mellom velferdsargumentet og nødvendig røktingsintervall for gjennomføring av et rasjonelt og effektivt fiske, bør røktingsintervallet etter Fiskeridirektoratets oppfatning ikke overstige 3 døgn. Dette vil også være tilstrekkelig for å ivareta hensynet til kvalitet.. Agnfunksjon er også et relevant moment i vurdering av hva som vil være et fornuftig røktingskrav. Selv om det finnes og benyttes ulike typer agn, så er alle basert på prinsippet om luktstimuli i sin funksjon. På et generelt grunnlag finnes det rimelig gode holdepunkter for å hevde at det er lav funksjon av luktstimuli utover 3 døgn i sjøen.

Norges Kystfiskarlag har trukket frem værforhold som et argument for lengre røktingsintervall. Varierende og tidvis perioder med utfordrende værforhold, og da spesielt med hensyn til haling av såkalt påleline er ikke noe nytt. Det er imidlertid ikke hensiktsmessig å ivareta et slikt forhold gjennom regelutformingen. På et generelt grunnlag vil Fiskeridirektoratet vise til at utfordringer og hendelser i forbindelse med utøvelsen av fisket normalt håndteres i dialog mellom den enkelte fisker og Fiskeridirektoratets regionkontor/Kystvakten.

På bakgrunn av det som er beskrevet ovenfor kan ikke Fiskeridirektoratet se at det foreligger tilstrekkelig gode argumenter for et røktingskrav utover 3 dager.

Når det gjelder den nærmere utformingen av regelen, viser Fiskeridirektoratet til høstingsforskriften § 19 annet ledd bokstav e), hvor begrepet «bunnsatte garn» er benyttet. Vi legger til grunn at begrepene «bunnsatt» og «ikke bunnsatt» vil være dekkende for å skille mellom de ulike linetyper som er relevante i denne sammenhengen.

Fiskeridirektoratet foreslår derfor følgende ordlyd i § 18 annet ledd:

Garn som brukes til fiske etter torsk, hyse og sei skal røktes daglig. Bunnsatte liner som brukes til fiske etter torsk, hyse og sei skal røktes minst hver andre dag. Ikke bunnsatte liner som brukes til fiske etter torsk, hyse og sei skal røktes minst hver tredje dag.

Fiskeridirektoratet ser videre at det er behov for å klargjøre bestemmelsen i § 18 første ledd. For å unngå tvil om hvilket røktingsintervall som gjelder, og for å ivareta intensjonen med regelen, foreslås at formuleringen «minst en gang pr. uke» endres til «minst hver syvende dag». Bestemmelsen vil etter dette ha følgende ordlyd:

Garn, liner, teiner og ruser skal røktes slik at det unngås skade og tap av fangst. Redskapene skal røktes minst hver syvende dag med mindre annet er bestemt.

Norges Kystfiskarlag har for øvrig foreslått at kravet til røkting av samleteiner til lagring av kongekrabbe endres fra hver annen dag til hver syvende dag. Fiskeridirektoratet viser til at gjeldende regel om røkting av samleteiner ble vedtatt av Nærings- og fiskeridepartementet med virkning fra 1. januar 2019. Røktingskravet, i tillegg til øvrige regler om bruk av samleteiner til lagring av kongekrabbe, er ment å ivareta hensynet til både dyrevelferd, kvalitet og kontroll. Fiskeridirektoratet finner ikke grunnlag for å foreslå endringer av denne regelen nå.

4. Høringsfrist

Vi ber om at evt. merknader sendes til Fiskeridirektoratet innen 31. august.

Med hilsen

Trond Ottemo
seksjonssjef

Hanne Østgård
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Fiskeridirektoratet Region Midt	Postboks 185 Sentrum	5804	Bergen
Fiskeridirektoratet Region Nord	Postboks 185 Sentrum	5804	Bergen
Fiskeridirektoratet Region Nordland	Postboks 185 Sentrum	5804	Bergen
Fiskeridirektoratet Region Sør	Postboks 185 Sentrum	5804	Bergen
Fiskeridirektoratet Region Vest	Postboks 185 Sentrum	5804	Bergen
Havforskningsinstituttet	Postboks 1870 Nordnes	5817	Bergen
Kystvakten Mattilsynet	Felles postmottak Postboks 383	2381	Brumunddal
Norges Fiskarlag	Postboks 1233 Torgarden	7462	Trondheim
Norges Kystfiskarlag	Postboks 97	8380	Ramberg
Pelagisk Forening	Slottsgaten 3	5003	Bergen
Regelrådet	Kartverksveien 21	3511	Hønefoss
Samediggi Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	Karasjok
Sjømat Norge	Postboks 5471 Majorstua	0305	Oslo
Sjømatbedriftene	Postboks 639	7406	Trondheim
Stiftelse Wwf Verdens Naturfond	Postboks 6784 St Olavs Plass	0130	Oslo

Kopi til:

Nærings- Og Fiskeridepartementet Postboks 8090 Dep 0032 Oslo

